

**Foto-
reportaaž
vastla-
meeleoludest**

LK 6

**20 aastat rahvatantsu Ääsmäel –
tantsupisik sadadel, kümnetel head
mälestused ja pulmavalss selge**

LK 7

**Sauevallakad
Tartu maratonil –
puhas rõõm
ja pisut
krambitamist**

LK 9

NR 3
MÄRTS 2012

SAUE VALLALEHT

Koduvald

KULTUUR

Suur laev - Le Grand Bateau - kostitab publikut suure sõõmu kevadise õhu ja romantikaga

Le Grand Bateau on muusikutepunt, kes tipib sillerdavalt romantilise prantsuse šansooni maastikul, miksides sisse ka nõtket jazzu sammu ja kiigates ettevaatlikult ka rokimaailma radadele. 22. märtsil astub see elurõõmus Belgia kvintett Saue valla Kultuurikeskuse laval üles, tuues kaasa särtsaka kevadmeeleolu ka sauevallaka jaoks.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
saeuvald.ee

Le grand bateau tähistab prantsuse keeles suurt laeva, mille all tunti esimesi kruiisilaevu, mis kündsid maailmameesid möödunud sajandi algupoolel. Sügaval ookeaniauriku kõhus asus tingimata jazziklubi, kus õhtukleitides daamidele ja smokkides härrastele esines tavaliselt terve orkester. See noobel miljöö on ajamere hoovustega kaugustesse triivitud, kuid Suur Laev on tagasi.

Aluse pardal võib Youtube'i vahendusel näha gruuvimas noorukest tütarlast, kes show-maailma metropolide pillerkaare taustal tundub tummaks võtvalt siiras ja vahetu. Tä mõjub oma kergelt suitsuse hääle ja kõrvaltänavate

elegantsi-
ga suurepä-
rase detoxina talvisest kaamosest
vabanemiseks.

Õnnelik kohtumine

Ansambli klahvpillimees Yves oli Madalmaade muusikaringkondades juba tuttav nimi. Kaks aastat tagasi oli ta külas kolleegil, kelle noorem õde Aster ulatas talle häbelikult paar oma salvestatud laulukest - kuulamiseks ja hindamiseks. Nädala möödudes oli Yves tagasi, seekord juba oma lugudega. Ettepanek neid laulda tuli Asterile ootamatult, aga loomulikult ei lükanud ta seda tagasi. Preili Aster oli lõpetanud kunstikooli, kuid jannunes muusikalise eneseväljenduse järele nagu lilleke vett. Erinevalt Yves'ist tegi Aster muusikuteel alles esimesi ebakindlaid samme,

kuid loominguline vooluring nende vahel tekkis kiiresti. Jutustaja hääli oli ainus, mis Yves'i lugudest veel puudus ja Asteri oma sobis selleks imeliselt. Katusekambris sündinud lõbus-kentsakas maailm võis ellu ärgata, kuid see oli alles algus. Kümme kuud hiljem kutsuti Genti kanalite kallastelt pardale veel kolm muusikut ning Le Grand Bateau hiivas ankrut, et salvestada esimene kauamängiv juba kvintetina. „La mesure“ ilmus möödunud kevadel ning jõudis kiiresti ka radiojaamade playlistidesse. Täna on Le Grand Bateau esinenud Prantsusmaal ja Beneluxi maades, kontsert-reis Eestisse ja Soome on ansambli esimene pikem turnee, Eestimaal astutakse üles Jazzkaare raames. Saue valla kultuurikantsi jõuab päikseline kvintett koostöös Muumaailmamuusika nimelise ühinguga. ■

KONTSERT

22. märts 2012 kl 19.00
Saue valla Kultuurikeskuses

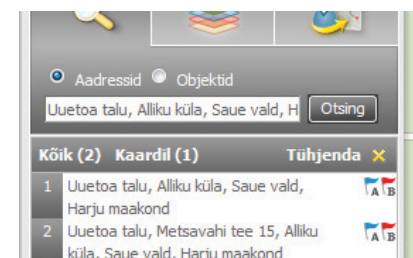
LE GRAND BATEAU (BEL)

Koosseis:

Yves Meersschaert - pianist,
helilooja, arranžeerija,
produtsent: klahvpillid
Aster Van Vaerenbergh - illust-
raator, interpret: laul
Thomas Noel - multiinstru-
mentalist, helilooja,
fotograaf, klahvpillid, kitarrid,
vokaal etc.
Tom De Wul - löökriistad
Koen Kimpe - kontrabass

Piletid müügil

Saue valla Kultuurikeskuses ja
tund aega enne kontserti
kohapeal.
Lisainfo ja broneerimine
tel 6796765,
info.veskitammi@saeuvald.ee
Pileti hind: 12.00 € / 7.00 €
(õpilane, tudeng, pensionär,
grupid alates 5 inimesest).

**Nunnumeeter
maaüksuse
nimena läheb
ehk läbi, aga
Zorro päris
kindlasti mitte**

Maa-ameti poolt üllitatud aadressiandmete käsiraamat annab omavalitsusele selged nõuded koha aadresside nimekuju kohta. Saue vallas on vaja seetõttu korrastada ühte-kokku ligi 4000 aadressi.

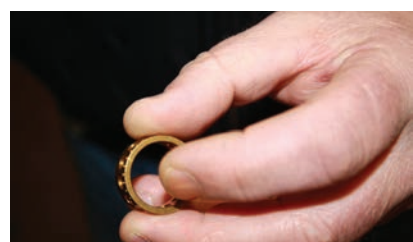
LK 2

**Supervalla
idee taas
õhus**

Keila vald tegi möödunud aasta novembris ühine-missetepaneku neljale naabrile – Padise ja Vasalemma vallale ning Keila ja Paldiski linnale.

LK 3

**Investeering
tipptechno-
loogiasse
tagas pääsu
Euroopasse**

Kohaliku ettevõtte Enemat juht Heikki Reitalu pani masinapargi soetamiseks panti kogu oma maise vara. Kümne aasta tagune riskijulgus on tänaseks kuhjaga ära tasunud.

LK 9

Volikogus veebruaris

- Otsustati teemaa kinnistute omandamine
- Otsustati taotluse esitamine riigivara tasuta otsustuskorras võõrandamiseks Saue vallale
- Muudeti Saue Vallavolikogu 28.veebruari 2008 määrust nr 8 „Riigi poolt rahastatava lapsehoiuteenuse vahendite ülejäägi kasutamise kord“
- Kinnitati uus „Mittetulundusühingute ja sihtasutuste investeringutoetuste määramise ning maksmise kord“
- Anti nõusolek riigihanke „Tehnilise valve ja patrullteenuse hanke“ läbiviimiseks
- Otsustati Ääsmäe külas Kaseoksa 4 asuvate ühisveevärgi- ja kanalisatsioonirajatiste tasuta omandamine Saue vallale ja rajatiste tasuta kasutusse andmine ASile KOVEK
- Otsustati Laagri aleviku Jõekäärü pargi kinnistu osa tasuta kasutusse andmine
- Otsustati maaüksuste munitsipaalomandisse taotlemine
- Algati peremehetute ehitiste hõivamine
- Otsustati Piirimetsa maaüksuse munitsipaalomandisse taotlemine Vanamõisa külas

Uus investeringutoetuse määrus seab selgemad kohustused taotlejale

2010. aasta jaanarikuus kehtestas Saue Vallavolikogu esmakordselt MTÜde ja SAte investeringutoetuste määramise ning maksmise korra, mille eesmärgiks on võrdsetel alustel toetuse eraldamine, näiteks avalike mänguväljakute, spordiplatside, puhkekohtade jms rajamiseks.

Tänavu 23. veebruaril võttis Saue Vallavolikogu vastu uue täiendatud määruse korra, mille muudatused on seotud eelkõige taotluse- ja aruandevormide kinnitamisega, mis seavad selgemad kohustused taotlejatele.

Lisaks on vähendatud taotlejalt nõutavate lisadokumentide arvu, mida on võimalik kontrollida vallavalitsusel iseseisvalt avalike vahendite kaudu (näiteks majandusaastaaruandes kajastuvat bilanssi ja tulemiaruanne). Määrusesse on lisatud teavituskohustus ja täpsustatud on menetluse korda. Täienduse sai ka abikõlblike rajatiste nimekirja, mille järgi saab toetust edaspidi taotleda näiteks haljastusele (puu- ja taimeistikutele) ning teevitadele (sh märkidele, külatähistele jms).

Üldiselt võib öelda, et määruse täiendamise eesmärgiks on MTÜde ja SAte avalikkusele suunatud investeringute läbipaistvam planeerimine, võrdne kohtlemine ja hea avaliku halduse põhimõtete järgimine.

Nii vana kui ka uue määruse korra järgi on taotlejal oluline meeles pidada asjaolu, et taotlus toetuse saamiseks tuleb esitada soovitava investeringu tegemise aastale eelneva aasta 1. septembriks.

Uue määruse ja täpsemate muudatustega on võimalik tutvuda Saue valla koduleheküljel www.sauevald.ee või vallamajas Veskitammi 4, Laagri alevik.

Saue Vallavalitsus koostöös Eesti Juristide Liiduga pakub sauevallakatele **TASUTA JURIIDILIST NÕUSTAMIST** Esmaspäeviti 10-14.00 ja kolmapäeviti 15-18.00 Saue valla Kultuurikeskuses Laagris
Lisainfo 679 6765

SAUE VALLALEHT KODUVALD**Toimetis:**

Veskitammi tee 4, Laagri,
Saue vald, Harjumaa
tel: 654 1156, 525 4146
e-post: annely.sumre@sauevald.ee

Reklaamisoov esitada e-posti aadressil reklaam@sauevald.ee

Kohaliku ettevõtluse toetamise eesmärgil on Saue valda registreeritud ettevõtjatele reklaami esitamine vallalehes ca 50% soodsam

MAAKÜSIMUSED**Nunnumeeter maaüksuse nimena läheb ehk läbi, aga Zorro päris kindlasti mitte**

Maa-ameti poolt üllitatud aadressiandmete käsiraamat annab omavalitsusele selged nõuded koha-aadresside nimekuju kohta ja keelab samanimeliste kasutamise. Saue vallas on vaja seetõttu korrastada ühtekokku ligi 4000 aadressi.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Uue seaduse eesmärgiks on ühtlustada andmed erinevates andmebaasides - nii ehitusregistris, maakatastris kui elanikeregistris. See paneb valla maa-ametnikele kaks suurt probleemvaldkonda – samanimeliste katastriüksustele tuleb leida uniikaalsed nimed, samas tuleb tagada ka juba olemasolevate nimede keelenõuete vastavus.

Nõrgad sulghäälikud nime alguses ja võortähed on tabu

Nime alguses ei tohi esineda nõrki sulghäälikuid – b, d, g või peab nende kasutamisel olema selge põhjendus, mille valla maa-ametnikud peavad kooskõlastama aadressiandmete süsteemiga. Susisevad š, z ja ž on keelatud ka nime sees. Samas, kui on tegemist võõrsõnaga, millel eestikeelset vastet lihtsalt ei ole, siis läheb nimeettepanek ilmselt läbi. „Meil on Maida külas näiteks aiandusühistu Delfiin, sellega ei tohiks probleemi olla,“ toob maaregistripidaja Ene Lepist näite.

Vältida tuleb vanaaja kirjaaruiki. Nii näiteks on Saue vallas kinnistud Atto ja Loddi, mille nimeid pärinevad ilmselt Saksa ajast. „Reegel on nüüd selline, et vana nime võib kasutada küll, aga mitte kunagist õigekirja pilti. Meil on olnud ju Vene aeg, Saksa aeg, kõik see on ka nimesid muutnud ja nüüd lähtume siiski kaasaegsest grammatikast,“ selgitab maaregistripidaja Ene Lepist.

Isikunimede maatükile panemist ei aktsepteerita samuti. „Inimesed tahavad küllalt tihti nimetada oma kinnistu näiteks poja või tütre järgi, aga seadus on praegu resolootne - inimese nime ei panda,“ kinnitab maanõunik Mall Varus. Küll võib kasutada vähemalt viis aastat surnud ajalooliste ja auväärsete isikute nimesid. „Lydia Koidula nimi peaks läbi minema,“ pakub maanõunik Mall Varus.

Ka vulgaarsused nimena on välis- tatud. Isegi kui vanasti kutsuti näiteks talukohta S...-Aadu, siis see argument tänapäeval ei loe. Lisaks peab nimi olema omastavas käändes.

Samanimelised tuleb muuta

Kõige suurem töö ootab maa-ametnike sarnaste nimekujujudega kinnistute ümbernimetamisel. Nimelt kohustab seadus omavalitsust sellist olukorda likvideerima.

Nii näiteks on Alliku külas Uuetoa nimelisi maatükke ja kinnistuid ligi 10. Kunagi oli ilmselt sellenimeline talu,

□ Kõige esimene Uuetoa nimeline talu asub Alliku külas. Praegune perenaine Ülvi Miilmets mäletab, et juba 1959. aastal, kui tema isa selle ostis, oli müügipaberitel selline nimi. Aga nüüd on samasse Alliku külla, ainult teisele poole jõge, kerkinud veel üks Uuetoa talu, lisaks Uuetoa tänav. „Kiirabi on meie juurde tulnud, kuigi otsis teist Uuetoad, alles üks päev tõi postiljon kirja, mis oli tegelikult saadetud Uuetoa 3a-le,“ kirjeldab Ülvi aeg-ajalt ette tulevadi sekeldusi sarnaste nimekujujudega.

mille maad maareformi käigus inimestele tükikideks jagati. Nii on alles veel see päris vana Uuetoa talu, jagatud kruntidele on samuti kerkinud majad, mille nimeks on jäänud samuti Uuetoa, lisandunud on kõrval täiendavad numbrid 1,2,3 jne. Lisaks on kinnisvaraarenduse käigus rajatud ka Uuetoa nimeline tee, millele on samuti aadressid tekkinud. Tipuna troonib veel Uuetoa põik nimeline tänav. „Selline kompot tuleb meil nüüd lahendada,“ ütleb Varus.

Näiteks Hüüru külas oli omal ajal asustust nii vähe, et esimesed kinnistud nimetatigi Hüüru 1, 2, 3 jne. Aga selline olukord, et kinnistu nimi kordab küla nime, on uute normide alusel samuti lubamatu. „Mis sellest, et ilmselt sai kogu küla omal ajal nime just suure Hüüru talukoha järgi, kusjuures see eksisteerib tänaseni, aga ilmselt tuleb kinnistuomanikul uue seaduse valguses oma põlistalu nimest loobuda,“ kirjeldab Lepist.

Otsivad omanikke

Praktikas tähendab töö suurt kirjavahetust maaomanikega. Omavalitsus saadab iga muudetava nime kohta kinnistuomanikule kirja, millele 15 päeva jooksul vastus oodatakse. Paraku on vallaametnike käsutuses vaid rahvastikuregistri andmed inimese elukoha tuvastamiseks, aga paljudel juhtudel ei elata üldse registrijärgsel aadressil ja teavituskirjad jäävad inimestel saamata. Telefoninumbreid ei ole nagunii.

Palju on ka juhtumeid, kus omanik uue nimega rahul ei ole, olles veendunud, et nime peab vahetama mõni teine kinnistu peremees, mitte tema. „Oleme saanud siin küll telefonikõnesid, et mis te ometi korraldate, minu vana isa on

selle nimemuutmise teate peale infarkti äärele viidud,“ tõdeb Varus.

Sellistel juhtudel püüavad maa-ametnikud ikka kõigi osapooltega kõneleda ja lahenduse leida. Näiteks on abiks, kui olemasolevale nimele mõni eesliide panna – uus; vana; ees; taga jne.

Kui 15 päeva jooksul ei ole uuest nimest teavitava kirja peale reageeritud, loetakse seda omaniku nõusolekuks.

„Kui inimene teab, et tema kinnistul on sama nimi mõne teisega, siis soovita- me ikka valla maaosakonnaga ise ühendust võtta, siis saame juba algfaasis uue nime omanikuga kooskõlastada ja on pärast paberimajandust vähem,“ annavad maaametnikud nõu.

Nimepaneku keeruline kunst

Olukorras, kus omanik nimemuut- misettepanekule ei ole vastanud, tuleb ametnikel endal leida uus kinnistu nimi. Kui krundil voolab mõni veenire, tuletatakse sellest näiteks Oja nimi. Mõnikord kasutatakse ka mänglevat fantaasiat. Nii jagati (küll valla enda omanduses olev) Voore mõis erinevateks tükikideks ja uued krundid said sellised tiitlid nagu Mõisapreili, Tallipoisi, Aidamehe, Viinaköögi.

Üldiselt on siiski nii, et nimepanemisel lähtutakse kas mingist ajaloolisest või faktilisest nüansist. „Aga väga huvitav oleks, kui tekiks selline ilusate nimedega piirkond, kus oleks näiteks Igatsuse, Helluse, Armastuse nimega kodud,“ arvavad maaametnikud.

Resümeeerides võib öelda, et ülalkirjeldatud juhtudel tasub inimestel kindlasti ka ise maaosakonnaga ühendust võtta, sest kui omanikupoolset tagasidet ei õnnestu saada, siis paneb omavalitsus ise nime. Seadus kohustab. □

HALDUSREFORM

Supervalla idee taas õhus

Keila vald tegi möödunud aasta novembris ühinemissetpaneku neljale naabrile – Padise ja Vasalemma vallale ning Keila ja Paldiski linnale. Täna- seks on selgunud, et nendest omavalitsustest soostus läbirääkimistelaua taha minema vaid Keila linn.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Paldiski linn, Vasalemma ja Padise vald ei nõustunud läbirääkimisi algatama. Nii seisab näiteks Padise Vallavolikogu keelduvas otsuses selgitus, et ettepanek ei põhjenda piisavalt haldusterritoriaalse korralduse või piiride muutmise vajadust - ajaloolist põhjendatust, mõju Padise valla elanike elutingimustele ja elanike ühtekuuluvustundele, mõju avalike teenuste kvaliteedile, haldussuutlikkusele, hariduslikule olukorrale.

Ainuke, kes ettepanekule tihedalt hääle heakskiidu andis oli Keila linn. „Tunnustame Keila linna riigimeheliku otsuse cest ja oleme veendunud, et algavad läbirääkimised aitavad piirkonna elu edendada ja koos avalikke teenuseid paremini osutada, olgu see siis liitunud omavalitsusena või muul viisil senisest tõhusamalt koostööd tehes,“ kommenteeris ühinemiseide algatanud Keila Vallavolikogu esimees Kadri

Tillemann. Tema sõnul oli arutelu Keila Linnavolikogus väga sisuline, ega keskendunud pelgalt omavalitsuste liitmisele, vaid sellele, kuidas Keila kandis asju mõistlikult korraldada.

Lauale tõsteti ka teema, et nii mõnedki Saue ja Harku valla piirkonnad - Türisalu, Tutermaa, Tuula jt

on täna tihedasti Keila linna ja vallaga seotud ja seetõttu soovitati linna poolt läbirääkimistesse kaasata ka need omavalitsused. „Kindlasti arvestame naabrite ettepanekuga ning otsustame koos Keila linna esindajatega lähiajal, mil viisil Saue vald ja linn ning Harku vald läbirääkimistesse kaasata,“ lubas Tillemann. □

KOMMENTAAR

Kuigi Saue vald ei ole ametliku ettepanekut veel saanud, on vallavanem Andres Laisk positiivselt äraootaval seisukohal. „Saue vald on alati olnud aktiivne osapool läbirääkimistel teiste omavalitsustega koostöö ja ühinemisvõimaluste leidmiseks. Ettepanek on hetkel veel liiga värske, et ühtegi arengut välistada. Potentsiaalsed koostöövaldkonnad on kindlasti jäätmekäitluse korraldus, transport, teede hooldus, aga ka haridus- ja sotsiaalteenused või noorsootöö. Tegelikult ei saa meie territoriaalset paigutust arvestades vähemalt piiriladel välistada üheski valdkonnas koostööd. Aga enne seda on oluline eelkõige ühine pikaajaline strateegiline arengu planeerimine. Strateegilistes küsimustes on siin otsustuspädevus kindlasti vallavolikogul. Praeguses koalitsioonileppes on kirjas, et ühinemine naabritega toimub ainult rahvahääletuse teel,“ kommenteeris Laisk.

Lühidalt

Veskitammi tänav võib saada vasakpöörde linna poole

Maanteeametil on valmimas ristmiku tehniline projekt, mille eeldatah ehitusaeg on 2013. aasta. Praegu tuleb Laagri alevikust Tallinna poole sõitjal Veskitammi tänavalt vasakpöörde tegemiseks teha ligi 1 kilomeetri pikkune ring läbi Pärnu maantee ja Tallinn-Saku-Laagri ristmiku. Projekteeritud uus ristmik võimaldab keerata Laagri alevikust otse vasakpöördega Tallinna suunas ja ka Nõlvaku tänavale. „Kavandatud projekt muudab liikluskorralduse Veskitammi tänav ristmikul ja selle lähimbruses sujuvamaks ja liiklusohutumaks. Ristmiku liiklus reguleeritakse fooridega, mis koordineeritakse alates Pääskülast kuni Laagrini nii rongiliikluse kui Pärnu maantee osas,“ kinnitab Maanteeameti avalike suhete juht Allan Kasesalu.

Maanteeamet planeerib Paldiski maantee remonti

Aprillist juunini on planeeritud Paldiski maantee Hüüru-Kiia vahelise lõigu teekatteremont. See teejoon kilomeetritel 16-18,85 on osa kogu Hüüru ja Kumna vahelise teelõigu (km 16-25) remondiprojektist, mille raames teostatakse sõidutee katte remont koos liiklusohutuse parandamise meetmetega. Täpne ajagraafik ja teede sulgemise vajadus selgub siis, kui riigihanke võitja esitab peale lepingu sõlmimist ajagraafiku (tõenäoliselt juba aprillis-mais). Remonti mineva tee ulatus sõltub samuti riigihanke tulemustest.

Nõlvaku Lasteaia rühmade jaotus kinnitatud

2012. aasta sügisel avatakse Saue vallas uus lasteaed, mis leevendab senist lasteaiakohtade puudust. Kokkuleppel Saku vallaga, kelle käsutuses on uuest avatavast Nõlvaku Lasteaiast 1/6 lasteaiakohtadest, avatakse seal järgmised vanuserühmad: üks 6-7-aastaste vanuserühm, millest 3 kohta täidavad Saku valla lapsed; üks 5-6-aastaste vanuserühm, millest 4 kohta on eraldatud Sakule; kaks 4-5-aastaste vanuserühma, millest 5 kohta on eraldatud Sakule; kaks 3-4-aastaste vanuserühma, millest 8 kohta on eraldatud Sakule. Nõlvaku Lasteaia rühmade lõplik arvuline määratlus ja komplekteerimine toimub koostöös Nõlvaku Lasteaia direktoriga hiljemalt 1. juunil.

Info uute rühmade avamisest Saue valla lasteaedades: Laagri Lasteaias avatakse kaks 3-4-aastaste laste vanuserühma; Veskitammi Lasteaias üks 3-4-aastaste rühm; Äasmäe Lasteaias üks 3-4-aastaste rühm.

BEEBIBALL

Pisikeste vallakodanike esimene vastuvõtt

11. veebruaril toimunud Saue valla Beebipäevale olid kutsutud 2011. aasta septembrist kuni detsembrini sündinud lapsed.

INGRID
NOVIKOVA
Saue valla
Kultuurikeskuse
juhataja

Kutsud saadeti 34 valla beebile ja nende vanematele. Sel korral olid beebidele üllatuskülalistena esinemas muusikastuudio Vikerkaar pesamunad ning peale Saue valla poolse südamliku kingituse oli meeneid ka sponsoritelt. Üritust toetasid Milupa, Hipp

ja Libero. Pereklubi Kollane Pardi- ke korraldas tasuta beebivõimlemise näidistunni, kus juhendaja eestvedamisel vanemad enesekindlust ja julgustust said. Fotograaf Elina Hunt jäädvustas toimunud sündmuse ja soovijad said teha ka perepilte. Need pered, kes kohale tulla ei saanud, saavad vallapoolse kingituse kätte kultuurikeskusest ning pered, kes soovivad toimunud ürituste fotosid, andke teada e-postile veskitammi@sauevald.ee □

TERVIS

Südamenädal keskendub liikumisele

Iga-aastane südamenädal Saue vallas toimub 16-22. aprillini.

INGRID
NOVIKOVA
Saue valla
Kultuurikeskuse
juhataja

Südamenädala ajal korraldatakse Saue vallas südame- tervise päev, südamejooks ja -kepike, avatud uste päev Laagri ujulas. Sel aastal ühendame südamejooksu 21. aprillil toimuva Saue valla Jüriöö jooksuga Maidlas ning

tervisliku toitumise loengu reedesel päeval Laagris Saue valla Kultuurikeskuses toimuvate üritustega. Lau- päeval ootab ees avatud uste päev Laagri ujulas ning Laagri Taluturg terviseteede ja mahetoodanguga. Toimub auhinnaline võistlus „Tervisliku päeva menüü“ ja „Olen liikumas“ aktiivsetele kepikõnni harrastajatele.

Südameintervise päevadel mõeldakse vererõhku ja vere suhk-

rusisaldust ning kolesteroolitaset, antakse nõu tervislikumaks eluks. Saue valla Facebooki lehel avaldatakse nädala jooksul Tervisliku päeva menüü ning valla kodulehel on kaart terviseliikumise võimaluste ja harrastajate tegevustega Saue vallas. Raamatukogus toimub südamenädalateemaline näitus ning tervise infomaterjalide jagamine.

Terviseseptide sõnul on kõige ohtlikumad südamevaenlased rasvane toit ja vähene liikumine. Nädala üks eesmärke on juhtida tähelepanu meie endi füüsilisele aktiivsusele ja tervislikule toitumisele.

Oled tubli, kui „Oled liikumas!“ ja anna endast märku või oma aktiivsest liikumisest südamenädalal või soovist ühineda ühe või teise harrastajate grupiga.

Võistluse töid „Tervisliku päeva menüü“ ootame kuni 15. aprillini aadressil veskitammi@sauevald.ee. Võistlusel „Olen liikumas“ hinnatakse aktiivset tegevust ja grupi liikumist oma kodukohas, kepikõnni harrastajate gruppide registreerimine toimub kuni 15. aprillini aadressil veskitammi@sauevald.ee .

Täpsem info ja ürituste kava aprillikuu lehes. □

Detailplaneeringud veebruaris

SAUE VALLA TERRITOORIUMIL VEEBUEARIS 2012 ON ALGATATUD JÄRGMINE DETAILPLANEERING:

Saue Vallavalitsuse 21.02.2012 korraldusega nr 133 algatati **Jõgisoo külas Puukoja** (katastritunnusega 72703:002:0335, suurus 12 218 m², sihtotstarve tootmismaa 100%, endine Sigala mü) **kinnistu** ja lähiala detailplaneering. Sama korraldusega jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kinnistu maasihotstarve 10% ulatuses ärimaaks ning saada ehitusõigus ja hoonestustingimused olemasoleva tootmishoone laiendamiseks ja uue äri- ja tootmishoone rajamiseks. Hetkel paikneb Puukoja kinnistul 1960. aastal rajatud lagune-

nud sigala laudakompleks, mis planeeritakse ümber ehitada puidutöökojaks ning rajada kinnistule uus eraldiseisev äri- ja tootmishoone. Kinnistul asuval olemasolevale hoonele on väljastatud Saue Vallavalitsuse poolt 17 jaanuaril 2012 ehitusluba kuni 2-korruselise tootmishoone rekonstrueerimiseks kõrgusega 7,2 m, ehitusaluse pinnaga 529,0 m². Rekonstrueerimise tulemusena soovitakse hoonet võtta kasutusse büroo- ja tootmishoone moodulmajade tootmisega tegeleva ettevõtte tarbeks. Kehtiva üldplaneeringuga on planeeritava maa-ala maakasutuse juhtfunktsiooniks määratud väikeelamute ala,

põhiliselt ühepere- ja ridaelamutele mõeldud ala, kus võib paikneda elamupiirkonda teenindavaid asutusi ja väiksemaid kaubandus-teenindusettevõtteid. Saue valla üldplaneeringu seletuskirja lk 38 kohaselt võib maakasutuse funktsioon koosneda ka teistest antud piirkonda sobivatest maakasutuse funktsioonidest kuni 49 % ulatuses maa-ala pindalast. Detailplaneeringu eesmärk ja lahendus ei ole vastuolus Saue valla üldplaneeringuga. Lähim elamu paikneb kinnistul asuvast olemasolevast hoonest ca 51,0 m kaugusel. Ehitusprojekt on kooskõlastatud Puukoja naaberkiinnistute omanikega.

SAUE VALLA TERRITOORIUMIL VEEBUEARIS 2012 ON KEHTESTATUD JÄRGMISED DETAILPLANEERINGUD:

Saue Vallavalitsuse 7.02.2012 korraldusega nr 99 kehtestati **Hüüru külas Kalda tee 8** (72701:001:0113, suurus 7 977 m², sihtotstarve elamumaa 100%) kinnistu detailplaneering. Detailplaneering näeb ette kolme elamumaa ja kahe transpordimaa krundi moodustamist. Detailplaneeringuga kavandatakse Kalda tee 8 kinnistu jagamist kolmeks elamumaa sihtotstarbega krundiks (suurustega vahemikus 2 521 m² - 2 679 m²) ja üheks transpordimaa (527 m²) sihtotstarbega krundiks ning on määratud ehitusõigus ja hoonestustingimused üksikelamute ja abihoonete rajamiseks. Planeeringuga lahendatakse heakorrasust, haljastuse, juurdepääsuteed ja tehovõrkudega varustamine. Planeeringu alasse on kaasatud ka osaliselt Kalda tee 9 (72701:001:0025, 4 421 m², sihtotstarve elamumaa 100%) kinnistu, millest moodustatakse transpordimaa krunt suurus 415 m². Kalda tee 9 elamumaa sihtotstarbega kinnistu koosseis on ca 40m lõik avalikult kasutatavast teest, mida kasutavad juurdepääsuna piirkonna elanikud. Krunt võõrandatakse tasuta valla omandisse vastavalt valla ja maamõnitu vahelise kokkuleppe alusel. Kinnistu on hoonestatud, millel asuvad üksikelamu ja abihooned. Kehtiva üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala tiheasustusalal, maakasutuse juhtfunktsiooniga väikeelamumaa. Planeeritav maa-ala piirneb Soone 1, Kalda tee 6, 9, 10 ja Lehiste kinnistutega.

Saue Vallavalitsuse 7.02.2012 korraldusega nr 101 kehtestati **Alliku külas Pardi tee 1** (katastritunnus 72701:002:0638), **Pardi tee 2** (katastritunnus 72701:002:0639), **Pardi tee 3** (katastritunnus 72701:002:0640), **Pardi tee 4** (katastritunnus 72701:002:0643), **Pardi tee 5** (katastritunnusega 72701:002:0644), **Pardi tee 6** (katastritunnus 72701:002:0645), **Pardi tee 7** (katastritunnus 72701:002:0646) ja **Kot-**

ka tee L7 (katastritunnus 72701:002:0648) ja **Pardi tee** (72701:002:0647) kinnistute ja lähiala detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kehtiva detailplaneeringuga ette nähtud ehitustingimusi, st kavandatakse Pardi tee 1, 2, 3, 4, 6, 7 elamumaa sihtotstarbega krundidel suurendada olemasolevat hoonestusala, hoonete ehitusalust pinda ning hoonete arvu krundil. Kotka tee L7 kinnistu (sihtotstarbega transpordimaa 100%) jagatakse kaheks eraldi kinnistuks, millest üks moodustab transpordimaa kinnistu antakse vastavalt maamõnitu ja valla vahel notariaalselt sõlmitud võõrandamise lepingu kohaselt tasuta üle Saue valla omandisse. Tegemist on avalikult kasutatava teega. Planeeringuala asub Saue Vallavolikogu 28.03.2002 otsusega nr 134 poolt kehtestatud Miku IV kinnistu detailplaneeringu koosseisus, millega anti kinnistutele ehitusõigus kuni 2-korruseliste väikeelamute ja abihoonete rajamiseks, ehitusaluse pinnaga kuni 350 m². Detailplaneeringuga on tehtud järgmised muudatused: Pardi tee 1, 2, 3, 4, 6, 7 elamumaa sihtotstarbega krundidel on suurendatud hoonete ehitusalust pinda kuni 500 m²-ni ning abihoonete arvu krundil - varem lubatud kaks abihoonet, käesolevaga planeeritud kuni kolm abihoonet, kõrgusega kuni 5,0 m. Pardi tee 1 ja 2 krundidel on hoonestusala laiendatud Kotka tee L7 kinnistu piirini. Pardi tee 5 (sihtotstarbega tootmismaa 100%), millel paikneb olemasolev puurkaev ja Pardi tee (sihtotstarbega transpordimaa 100%) kinnistute piire ja maakasutuse sihtotstarvet ei muudeta. Elamumaa sihtotstarbega kinnistud on osaliselt hoonestatud ja kõrghaljastusega. Planeeritava ala suurus on ca 2,13 ha ning piirneb Kraavi tee 22, Tiiri 1, Katre tee 1 ja 2 ning reformimata riigimaaga.

Saue Vallavalitsuse 7.02.2012 korraldusega nr 100 kehtestati **Laagri alevikus Kuuse tn 47** (katastritunnusega 72701:005:0268, suurus 15 059 m², sihtotstarve tootmismaa 100%) ja **Kuuse tn 51** (katastritunnusega 72701:005:3100, suurus 2 130 m², sihtotstarve 100% elamumaa) kinnistute detailplaneering. Planeeringuga kavandatakse kinnistutele äri- ja tootmishoonete rajamist. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistute maakasutuse sihtotstarbe muutmise 50% äri- ja 50% tootmismaa, kruntimine kolmeks äri- ja tootmismaa segasihtotstarbega krundiks ning ehitusõiguse määramine kuni 3-korruseliste äri- ja tootmishoonete rajamiseks. Planeeringuga kavandatakse kruntidele kokku 5 hoonet, kõrgusega kuni 14 meetrit. Ühtlasi määratakse detailplaneeringu üldised maakasutustingimused ning heakorrasust, haljastuse, juurdepääsuteed, parkimise ja tehovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus. Planeeringuala külgneb Saue Vallavolikogu 10.10.2005 otsusega nr 088 poolt kehtestatud Vae tn 16 kinnistuga, millega anti kinnistule ehitusõigus kuni 18 m kõrguse tootmishoone rajamiseks, ehitusaluse pinnaga kuni 11 000 m². Saue Vallavalitsus väljastas 1.07.2008 ehitusloa kuni 3-korruselise tootmishoone püstitamiseks, kõrgusega 14,6 m, ehitusaluse pinnaga 8047 m². Kinnistule on ehituloo alusel rajatud tootmishoone (Magnum Medical AS logistikakeskus). Planeeringu lahendus näeb ette võimaluse Vae tn 16 krundi liitmist Kuuse tn 47 ja 51 kinnistute detailplaneeringu moodustatava äri- ja tootmismaa kinnistuga. Üldplaneeringu kohaselt paikneb detailplaneeringuks taotletav maa-ala tiheasustusalal, maakasutuse juhtfunktsiooniga äri- ja tootmismaa. Planeeritav ala on suurus 1,8 ha ning piirneb Vae tn 16 kinnistuga ning Kuuse ja Jaama tänavatega.

Kole koht Saue vallas

2010. aastal ei pidanud lumetormi Moonika toodud valgele kingitusele vastu see Koppelmaa külas asuv kunagine laohoone. Mõõdas on juba üle aasta, aga endiselt riivavad varemed möödujate silma.

Peremehetute ehitiste hõivamise teated

Saue Vallavalitsus on alustanud alljärgnevate peremehetute ehitiste hõivamise menetlust Saue vallas:

1. Laagri alevikus vundament, mis asub Vesiroosi tn 14 maaüksusel Vesiroosi tn 12 (katastritunnus 72701:005:2990) ja Vesiroosi tn 16 (katastritunnus 72701:005:0475) vahel. Ehitise viimane omanik oli Vladimir Bardadõm;

2 Hüüru külas kaev, mis asub Piibehe põik 8 (katastritunnus 72701:004:0001) ja Priimula tee (teeregistri number 7270220) vahel. Ehitise viimane omanik oli AÜ Hüüru.

Kõigil, kellel on vastuväited nimeratud ehitiste hõivamise või peremehetuse kohta, esitada need kirjalikult kahe kuu jooksul pärast teate avaldamist Saue Vallavalitsusele aadressil Veskitammi 4, Laagri alevik, Harjumaa 76401 või info@sauvald.ee

SULARAHAAUTOMAAT KOLIB KAUPLUSESSE

Seoses Laagri Comarketi kaupluse avamisega 8. märtsil paigaldatakse ümber praegu kultuurikeskuse juures olev SEB sularahaautomaat. Edaspidi saab eurokupüüre välja võtta paar-kümmend meetrit senisest asukohast kaugemal uutes poeruumides.

Ühistranspordi küsitlus peegeldas Laagri elanike liikumisharjumusi

Veebruarikus toimunud ühistranspordialasele veebiküsitlusele vastas kokku 135 vastajat, kellest veidi üle poole kasutab ühistransporti igapäevaselt. Vaid kolm vastajat märkis, et nad ühistransporti peaaegu üldse ei kasuta. Vastanute pereliikmetest kasutas ühistransporti aga ca 2/3.

MIKKO LÕHMUS
abivallavanem

Vastanute hulgas oli kõige „populaarsem“ autobussiliin nr 18 (ca 30%), järgnesid väikse vahega 27 (24,5%), rong (20,5%) ja liin 20A (18,5%). Bussi nr 112 kasutas vastanutest 6,5%.

Sauevalla põhiline sihtkoht on kesklinn (38%), kuid palju sõidetakse ka Nõmmele (25%), Mustamäele (21%) ja Haaberstisse (9,5%).

Otse sihtkohta jõuab ca 2/3 vastanutest, 1/3 peab kasutama vahemalt ühte ümberistumist.

Kui vaadata sõidu otstarvet, siis pool vastanutest kasutab ühistransporti eeskätt Tallinnas tööl või koolis käimiseks ja kolmandik töö või koolivälisel ajal (trenn, kauplus, huvikool vms).

Kommentaari

Vallavalitsuse esindajana võin öelda, et küsitluse tulemus oli ootuspärane. Seda nii ühistranspordi kasutajate arvu, kasutatavate liikide (buss, rong) kui ka sihtpunktide osas.

Siinkohal lisan mõned kommentaarid, mida vallavalitsus peab ühistranspordi kavandamisel arvestama.

Kõigepealt tuleb arvestada, et

bussid 18, 20A ja 27 on Tallinna linnaliinid ning liinide marsruudi ja sõidusageduse osas on lõplik sõna öelda Tallinna linnal. Näiteks on Tallinn käinud välja ideetasandil mõtte, et 20A buss hakkab sõitma vaid Akadeemia tee trollide lõpppeatuseeni ning edasi tuleks sõita ümberistumisega. Täna pole selle kohta mingit otsust langetatud ja vallavalitsuse poole pole ka pööratud, kuid kui Tallinn seda soovib seda teha, siis puudub meil kahjuks võimalus seda otsust mõjutada.

Samuti peab Saue Vallavalitsus linnaliinide busside meie vallas sõidu eest dotatsiooni maksma, 2012. aastal on selleks summaks 61 000

eurot, summa suurenes võrreldes 2011. aastaga 6%. Mitu ettepanekut puudutas mõtet panna 18. buss sõitma Laagri keskusesse kultuurikeskuse juurde. Hetkel pole see vallavalitsuse hinnangul põhjendatud ja seda peamiselt kolmel põhjusel. Esiteks on arvestatav arv sõitjaid hommikuti ja õhtuti, muul ajal sõidaksid suured bussid tühjal, lisakilomeetrite arvel tuleks aastas tasuda peaaegu teine 60 000 eurot ning kolmandaks peab Tallinn liiniseaduse säilitamiseks panema liinile täiendavad bussid, mis omakorda suurendab kulud.

Tunduvalt suurem võiks olla raudtee osatähtsus reisijateveos.

2014. aastast hakkavad sõitma uued mugavad ja kiired rongid ning eeldatavasti suurendab see ka raudtee atraktiivsust reisijate seas. Ühised piletid ning autoparklad raudteepaatuses võiks olla meie tulevikusuund. Saue vald on oma panuse selleks andnud, planeerides parklad nii Urda kui Padula peatuste juurde ning ehitades välja kergliiklusteed.

Kuidas hakkab meie valda mõjutama Tallinna võimalik tasuta ühistransport ning järgmisel aastal kavandatav uus kiipkaartidel põhinev piletisüsteem, seda on täna veel vara öelda. Kindlasti informeerime oma elanikke sellest aegsasti nii vallahelge kui ka veebilehe vahendusel. ■

TÄHTPÄEV

Aastapäeva kontsert Eesti esihurmuriga tõi kultuurimajja publikut titest taadini

Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert Saue valla Kultuurikeskuses koos poplauliku Ott Leplandiga kandis publikuni Eesti autorite heliteoste värskete töötluste taustal helgemate aegade tunnet.

KODUVALD
annely.sumre@
saevald.ee

Saue vallas on nähtud erinevat sorti Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamisi – pika õhtukleidi ja smokingu mõõdus, aga ka tagasihoidlikumaid koosviibimisi väiksemas seltskonnas. Käesolev aasta tõi veel ühe formaadimuudatuse – kontserdile ja tordile olid oodatud, kõik kel soovi. Nii täitus kul-

tuurimaja saal seltskonnaga, millest pisemate vanust vaid paari aastaga võib mõõta, sekka noorte inimeste energiat ja sära ning ei puudunud ka väarikad hallpead. Ootuspäraselt peeti paar kõnet, nii näiteks soovitas vallavanem lihtsalt üksteisele ilusti ütlemist ja häid mõtteid. „Õelgem teineteisele vähemalt üks positiivne ja toetav mõte iga nõudmise, kriitika ning solvangu kohta. Märkamatult muutub maailm paremaks ja tahtmine vägisõnu kasutada haihtub tahaplaanile,“ mõtiskles valla-

juht. Ja et see parem maailm siin Läänemere kõrvasel pisikesel maalapil toob tagasi ka äraminejad, et nende praegu võõrsil olevate noorte jaoks jääks Eesti siiski paeluvaks ja kutsuvaks. Kohaks, kuhu peale enesotsinguid ja rändamisi siiski tagasi naasta.

Õhtu muusikalises jätkus kuulajad pisemad käsipõsakil põrandal istumas ja suuremad puusa- ja peanõksu saatel Eesti ühe esihurmuri Ott Leplandi ja WAF noortekoori võimast esitust. Mõni lugu võttis

vaimustusest käsivarred kananahale, mõni pani rõõmsalt kaasa rokkima. Kuigi kultuurimaja seinad mahutanuks poole võrra rohkem pidulisi, siis ühes heli- ja peorütmis hinganud kohaletulnud publik peeldas hea tuju särtsu. Mõnikord piisab ju piasjadest, heast muusikast ja omade seltskonnast, et meeleolu helgeks tõsta. Ja oma kodu ja riigi üle heameelt tunda. Veebruar, muide, ei oma eksklusiivset õigust koduriigi peale mõtlemisel, see õigus on volilt käes aasta läbi. ■

TUNNUSTUS PÜHENDUMISE JA HOOLIMISE EEST: neli tegusat sauevallakat said peo käigus pärjatud

■ **Sirje Liiv.** Aastal 2011 täitis Sirje Liivil 20 aastat Saue vallas töötamisest. Tema habrastel õlgadel on olnud kaks kümnendit vallalaste juhatajate muusikalise maailma ja helide keele juurde. Alustanud Laagri klubi kunstilise juhina on ta aastate jooksul jõudnud järeltulevat põlve juhendamata veel ka Jõgisoo ja Vanamõisa. Tema eestvedamisel on käima lükatud beebikool, koolieelikute laulustuudio, teatristuudio, tantsuring, individuaalsed klaveritunnid, ideeklubi jms. Sirje filosoofiaks nii inimese kui õpetajana on olnud teekonna nautimine, mitte niivõrd lõppsooritusele keskendumine. Sidudes oma kaks armastust-lapsed ja muusika, on Sirje oma toetava käe ja suunamisega aidanud muusika abil inimeseks kasvada sadadel väikestel vallakodanikel.

■ **Helle Koppel.** Väsimatu ajaloo- ja koduloo uurija Helle suudab isegi ajalooühikute tekitada huvi ammuste aegade vastu. Tema suurim kirg - genealoogia ja sugupuude uurimine, on fookuseeritud just oma esivanemate koduküla Vanamõisa põliselanike jälgede ajamisele ja saadud teadmised on Helle koos abilistega talletanud raamatuse „Vanamõisa viihikud“. „Ajaluugu ei ole ju külmad numbrid ja daatumid. Selle taga on inimeste elud, nende unistused, mõõdalaskmised ja õnnehetked, igasugu põnevad nüansid. See on huvitav,“ on Helle öelnud. Tänapäeva olevikulisel elulaadil juures on selline mõtteviis ja selle jagamise oskus tänu- ja tunnustustvääriv.

■ **Arvo Pruljan.** Ääsmäe küla elanik Arvo kodukandis tuntust võitnud, kui kuldsete kätega töömees. Ta on olnud ühialgute ja koostöö vedaja, tema kaasalõõmisel on loodud jaanituleplats ja puhastatud muinsuskaitse all olev küla tammeallee. Tegusa inimesena jõuab ta kaasa lüüa ka küla ühisüritustel, tunneb juba lapsepõlvest tõmmet looduse ja rahvakalendri kommete, neid on mees tutvustanud nii kohalikel klubiõhtudel, kui avaldunud artikleid ajakirjas Horisont.

■ **Viia Gudelis.** Saue valla Kultuurikeskuse administraator-perenaisena istub Viia mõnusasti koolijärgsete kõrval fuajee väikesel diivanil ja kuulab väikse pai saatel tantsulaste päevasündmusi. Hetk hiljem toimetab perenaisena ruumikasutamise logistiliste probleemidega, jagades sekka naeratuse ja mõne hea sõna eakatele võimlejatele. Juba zonglöörib ta redelil aidates näitust seintele üles panna, liigutab mängeldes suuri laudu saalist teise, reastab toole kontserdiksi ja on taas külalisi vastu võtmas. 25 eelnevat aastat õpetaja tööd Laagri Lasteaia on Viiale andnud oskuse jagada end mitmete eripalgeliste tegevuste vahel, samas tehes iga ülesannet pühendumise ja hoolimise märgi all. Ja kultuurikeskuses läheb tal 5 hooaeg, kokku 30 aastat tööd valla heaks....

Noppeid naabritelt

Keila sai koostöös eraettevõtjaga avaliku kempsu

23. jaanuaril avati Keila linna jaamaplatsil kiirsöögikiosk, lisaks kehakinnituse ostmise võimalusele on uue kioski küljes ka avalikuks kasutamiseks mõeldud kehakergendamise koht.

„Vana, 1980. aastatest pärit kiosk oli oma aja ära elanud. Otsustasin ehitada uue. Idee lisada kioskile ka WC sain linnavalitsuse majast. Läbirääkimistel linnavalitsuse ja AS Keila Vesi juhtidega jõudsime kõiki pooli rahuldava kokkuleppeni ja nii see WC võimalikuks saigi,“ räägib kioski omanik KV Kaubandus OÜ juhataja Kalvi Viidas. „Uuele kioskile oli vaja veevarustust ja kanalisatsiooni, linnale kaasaja nõuetele vastavat käimlat,“ selgitab Viidas.

Vana, kõige hullemate nõukogude traditsioonide kohane käimla lammutati raudteejaama juures mõni aasta tagasi. Pärast seda polnud jaama juures avaliku tualetti, oli vaid külastajatele mõeldud WC jaamahoones asuvas kohvikus Kegel.

Uus WC on kasutatav kioski lahtiolekuajal, iga päev kella 6.00 kuni 20.00. Kasutamine on tasuline hinnaga 20 senti.

Keila Leht 23. veebruar 2012

Harku vald saab uue geodeetilise põhivõrgu

Geodeesiaettevõtte AS Planser alustas vastavalt maa-ametiga sõlmitud lepingule Harku valla 1. järgu kohaliku geodeetilise põhivõrgu rekonstrueerimist.

Valla geodeetilise põhivõrgu rekonstrueerimine ja selle tulemusel rajatud täpsem geodeetiline võrk on vajalik maade mõõtmisel ja müügil, planeeringute kehtestamisel, hoonete, teede ja muu infrastruktuuri ehitamisel, liikluse korraldamisel jne.

„Harku vald on viimasel aastakümnel kiirelt arenenud. Infrastruktuuri-, teede-, elamu- ja tööstusehitus nõuab ka geodeetilise võrgu kaasajastamist, et tööde teostajatel oleks lihtsam oma kavandatud ellu viia,“ sõnas AS Planser juhataja Rein Lainevool.

Tavapäraselt rajatakse Eesti vallas ja asulate geodeetilise põhivõrgu 1. järku tellimusele. Geodeetilise põhivõrgu 2. järku tellib juba kohalik omavalitsus ise, kui vajalikuks peab.

Harku Valla Teataja
9. veebruar 2012

TÄHTPÄEV

Eesti Vabariigi 94. aastapäeva Vanamõisas – austusavaldus saja aastasele Eesti Filmile

23. veebruari õhtul oli Vanamõisa Seltsimaja saal lipuehtes. Mööda punast vaipa sisenesid külalised – Nukitsamees, Paharetid, nõiamoorid, Agnesed-Gabrielid, nunnad-mungad jne., sest koos Eesti Vabariigi sünnipäevaga tähistati ühtlasi ka Eesti Filmi 100. aastapäeva.

URMAS
KOHVER
MTÜ Vanamõisa
Küla

Külalised kätlesid Eesti esimese filmitegija Johannes Pääsukesega, kellel samuti sel aastal juubel - 30. märtsil 120. sünnipäev.

Õhtu piduliku osa avas Segakoor Wannamoisa hümniga, mille-

le järgnes president Lennart Meri kõne, ühtlasi juhutati sellega sisse Eesti Filmi sünnipäev. Segakoor Wannamoisa esitas popurii „Viimse reliikvia“ lugudest. Toimus mälumäng Eesti filmi teemadel. Lisaks pidid seltskonnad esitama tutvustava näitemängu oma laudkonna filmist ning toimus muidki jõukatsumisi. Hiljem pärjati parimaid Vanamõisa kuldse Osvaldiga.

Kui ka show-tantsijate trikid vaa-

datud, toodi lauale õhtu üllatus – tõeline pärl – tort, mida kaunistasid suitsupääsukesed, rukkililled-karikakrad ja Eesti hümnid. Peale ühist hümnid laulmist said kõik seda kunstiteost maitsta ja pidid tõdema, et sisu on vormi vääriline. Õhtu lõpuks said tantsuhimulised videodisko saatel jalga keerutada.

Oli fantastiline pidu ja kahju on nendest, kes kohale ei jõudnud. ■

SPORT

Laagri Malefestivali osalejate koosseis oli tugevam kui meistrivõistlustel

Laagri Male Arendamise ja Edendamise Keskus-Klubi korraldas male populariseerimiseks sel aastal suure üleeestilise kahepäevalise maleürituse - Laagri Malefestivali.

Põhiüritusena toimusid 4. ja 5. veebruaril Laagri Koolis kiirmale ja väikmale võistlused, mis olid ühtlasi ka Saue valla meistrivõistlused. Malet mängiti FIDE reeglite järgi ja eesmärgiks oli võimalikult paljudele vallaelanikele pakkuda võimalus proovida kätt Eesti tippmaletajatega ja saada seeläbi parim maleelamus.

Harjumatult külm ilm - 29 külmapügalat - tõi enesega kaasa mõned eemalejäämised, kuid isegi käivitamatud sõidukid ei olnud turniirist eemale jäämise põhjuseks, korraldaja pani osavõtjate jaoks liikuma operatiivse transpordi. Kiirmale turniirile oli registreerunud 118 inimest, võistleva asus 88 malehuvilist. Malefestivalil osales kogu maleparemik eesotsas suurmeistrite Kaido Külaotsa, Jaan Ehlvesti, Meelis Kanepi ja Aleksander Volodiniga. Mõlemad Eesti esinumbrid Jaan ja Kaido kinnitasid, et lähiminevikus polegi sellise tugevusega turniiri Eestis korraldatud. Turniir oli osalejate koosseisult oluliselt tugevam kui Eesti meistrivõistlused. Seekord võitsid turniiri Kaido Külaotsa ja Jaan Ehlvest. Naistest osutus parimaks Tatjana Fomina ja senioritest Hillar Kärner.

Hea meel on tõdeda, et male on leidmas populaar-

sust ja poolehoidu ka vallaelanike seas. Saue valla meistris kiirmales tuli festivali raames seekord Raivo Viidu, kes edestas Uldis Feldmanist ja Taavi Kalvikut. Valla noortest oli parim Rode Robert Tedrema. Festivalil osales 14 vallaelanikku.

Osalejatele korraldati ühine kringlöömine koos sponsori A. Le Coq'i mahladega. Lõpetamisel edastati korraldajale kindel soov, et selline üritus toimuks ka järgnevatel aastatel.

Laagri Malefestivali raames toimus Saue valla Kultuurikeskuses kirjanik Ülo Tuuliku populaarteaduslik maleloeng. Vähesese reklaami tõttu ei olnud osavõtt sellest üritusest kahjuks vallaelanike seas aktiivne, kuid ehedat ja teravat malet näitas Ülo Tuulik kohaletulnuile sellegipoolest.

Festivali korraldust toetasid Saue Vallavalitsus, Kultuurkapital ja karastusjookide-mahladega AS A. Le Coq. Suured tänud toetajatele.

Male populariseerimise eesmärgil on lähitulevikus kavas käivitada kultuurikeskuses klubiline tegevus, kus ühel öhtul nädalas on kõigil huvilistel võimalus kätt proovida väikmales ja kiirmales.

Laagri Male Arendamise ja Edendamise Keskus-Klubi

FOTOREPORTAAŽ

Maitseid ja meeleolusid vastlaist

Kui tavaliselt räägitakse, et mis see vastlakukkel ikka on, üks tavaline sai vahukoorega, siis Laagri Leivatoa perenaine Tiina püüab seda müüti murda. Nende kukkel on valmistatud piimast, jahust, suhkrust, kõrvitsapüree, munast, pärmist, eestimaiseid rapsiõlist, lisaks näputäis vaniljet ja kardemoni. Kõik see kokku annab oivalise kukli, mis on piisavalt hea ka ilma vahukooreta. 21. veebruaril toimunud kukliralli kulmineerus orkaaniks, mis puhastas vastlamaiusest poekese viimsegi riuli. Tund enne sulgemisaega olid kuklid lihtsalt otsas, kuigi neid vuhitis küpsetada 3 pagarit ja ühtekokku müüdi neid 1700.

21. veebruari öhtupoolikul lasti Vanamõisa kelgumäel vastlaliugu ja vaadati, kellel need kõige pikemad linad sel aastal ikkagi tulevad. Pakkumisel olid hobune ja tuhatnelja reesõit üle Vanamõisa väljade, aurav hernesupp ja kuklikuhilad, nina soojendamise elava lõksetule ääres ja võistukatsumised lastele. Vanarahvas ütleb: "Soe vastlapäev - soe kevad." Nii lahkusid vastlallilt ka inimesed - soojus südames ja kevadeootus hinges (meeleolusid vahendas külaelanik Urmas).

Mõnusa sõnamänguna kõlav üritus Vastlad Vatslas toimusid kolmandat korda. Juba kolmandat korda pani liulaskmise võistluse laste arvestuse kinni külapoiss Marcus (fotol paremal). Täiskasvanute arvestuses sõitis pikema liu ja linad sel aastal endale välja Ken. Kui eelmistel aastatel mängiti meeskondlikku maastikumängu ja põletati tuleskulptuure, siis sel aastal saatis vastlallskond ühiselt taeva poole teele Hiina laternad sooviga, et kodukülas ja -vallas oleks hea elada (meeleolusid vahendas külaelanik Evelyn).

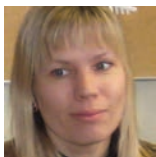
Tuulas Kaldamäe suurel mäel oldi veebruarikuu 21. päeval samuti vastlameeleolus. Liugu lasid nii noored kui vanad, vanaemad-vanaisad, naabrid-tuttavad, sõbrad ja sugulased. Kasutusel olid väga erinevad sõiduvahendid: kelgud, pepukad, spetsiaalsed liukiled (paber keskel ja kahel pool kile), ei puudunud ka korralik reesõit. Üks kena daam tuli sõiduvahendiga, mis oli juba 14-15 aastat taassõitu oodanud, selle tähtsa päeva puhul lükati vanal heal tõukekelgul jalased (Soome kelgul) roostest puhtaks ja sõitu! Noorim liulaskja oli aasta ja ühekuune Lauri, kõige pikema liu tegi Karmo, kõige esimese sõidu au sai omale ühtlasi vanim liulaskja Luule. Nii kuklid (Linda), aurav tee (Leelo), hernesupp (Kristel) kui sisseaetud kelgurajad (Jüri) said tehtud kohaliku rahva käte- ja ühistöös (meeleolusid vahendas külaelanik Valmar).

SPORT

Lasteaedade suusapäev kui tulevaste olümpiavõitjate kasvulava

Kui juhtusite 9. veebruaril liikuma mööda Veskitammi tänavat ja nägema väikeseid suusatajaid kihutamas Laagri Kooli kõrval asuvaltel suusaradadel, siis võite kindlad olla, et nägite tulevasei Andruseid ja Kikusid.

MARJU NIINEPUU, Veskitammi Lasteaia liikumisõpetaja

Just sellel pisut külmal, kuid päikese- paistelisel hommikupoolikul toimus esimene Veskitammi ja Laagri laste- aedade ühine Talispordipäev. Kohale oli tulnud üheksast rühmast erivanuselisi rõõmsameelseid lapsi. Ei olnud vahet, kas kodust saadi kaasa suusad või kelgud, tegevust leidis kõigile. Vanemad lapsed läbisid pikema suusadistantsi ehk umbes 800m ringi ja väiksemad 400m ringi. Rajale lähetamine toimus individuaalselt ehk nii, nagu päris suurtel võistlustel te- hakse. Nii said lapsed kogeda ka natuke võistlustunnet. Mitmed lapsed ei saanud finišis pidama ja suusatasid mitu ringi. Kelgutajad aga läbisid osavusraja, kus nad pidid sooritama viis erinevat üles-

annet. Rada lõppes mäe vallutamise- ga, mis pakkus lastele palju elevust. Kõiki tublisid sportlasi ootas finišis soe tee. Auhinnaks said lapsed ilusa rinnamärgi ja rühma seinale tänukirja.

Loodame, et nii mõnelegi pisikesele suusatajale jäi põue tilluke suusapisik, mis aja möödudes kasvama hakkab. Aastaid hiljem võib juhtuda, et maail-

ma erinevate paikade pjedestaalil seisab sportlane, kelle suusakarjäär sai alguse just lasteaia- st.

Suur tänu kõikidele lastele, lapseva- nematele, õpetajatele ja abistajatele, kes meie tore- da talispordipäeva ühiste jõu- dudega käima lükkasid. Äkki on tekki- mas taas üks uus traditsioon lasteaias- tele? □

Teade

Laagri Huvialakool annab teada: on alanud registreerimine 2012/2013 õppeaasta

LOOVUSKOOLI RÜHMADESSE (KOOLIKS ETTEVALMISTUSE RING)

Täpsem info:

www.laagriku.ee/huvikool

Telefon: 6 517 635 või 6 517 633,

E-mail: taigur@laagriku.ee

Kontaktisik: Taigur Tooming

KULTUUR

20 aastat rahvatantsu Ääsmäel – tantsupisiku on saanud sajad, kümnetel on head mälestused ja vähemalt pulmavalss selge

Ääsmäe kandi rahvast võib nimetada suisa tantsivaks kogukonnaks, täna tantsivad koolirühma- des lapsed, kelle vanemad paar aastakümnet tagasi samuti aulas kaerajaani kargasid.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Kõik need kaks kümmet on huvilistele tantsusamme seadnud Piret Kunts. „Mu kursuseõde õde töötas Ääsmäe Lasteaia ning kutsus oma veidi tant- simisega tegelevat õde sinna tundi andma. Õde ei tahtnud üksi minna, kutsus mind kaasa. Tuli välja, et las- teaia pakuti koormust üks tund nädalas. Ei tea, kust ma selle jul- guse võtsin, aga igal juhul marssi- sin koolidirektori kabinetti lisatööd küsima ja ta võttiski mu tööle 1.-2. klassi tantsurühma moodustama - juhendama, hiljem tekkis juurde ka vanem rühm. Kursuseõde otsustas, et ta siiski ei viitsi, mina jäin.... 20ks aastaks,“ meenutab Piret.

Tegutsenud on lasterühmad ja memmede rühm, projekti korras ja lühemaid aegu koos käinud nei- dude rühmad, segarühm, õpetaja- te rühm. Hetkel tantsivad Ääsmäe koolis 1.-4. klass, suur osa 5. klassi ning mõned 7.-9. klassi noored, sa- muti naisrühm. „Kõige toredam ja uskumatum „nähtus“ on vilistlas-

rühm: tüdrukud, kes on tantsinud nüüdseks juba 15 aastat, töid 2005. aasta sügisel tantsima ka poisid (noored mehed) ning see fantasti- line segarühm tegutseb tänaseni. Lisaks on nüüd – juubelihooajal - tantsima naasnud üle poole endise neidude rühma 2002. aasta tantsu- peo koosseisust,“ rõõmustab Piret.

Läbi kahe kümnendi on Ääsmäe rahvatantsus olnud hooaegu, kui trennis käib kümnekond inimest, samas on olnud ka perioode, kui kümme korda rohkem. On pääse- tud suurtele pidudele ja valatud ka väljajäämise kibedaid pisaraid. Ääs- mäe tantsijatel on ette näidata viis tantsupeol osalemise korda (kokku 13 rühma), lisaks on esinetud Har- jumaa pidudel, Tallinna võimlemis- peol, meeste tantsupeol Rakveres, naiste tantsupeol Jõgeval, iga-aas- tadel Harjumaa Memme-Taadi Lustipidudel.

Esinemiskogemusi ja reisielamusi on hulgaliselt korjatud väljastpoolt Eestit, ka celseisval suvel on ees kaks toredat välisreisi, festivalidele Ungaris ja Itaalias Trenne on tehtud nii koolis, lasteaia, vahel koguni e- kate klubi pisikeses korteris. „Täna on kõik lausa hästi. Meil on oma

□ Tantsupeo meenutus algusaegadest 1993. aastast. Toonased lapsed on tänaseks juba ammu suureks sirgunud, neist nii mõnigi on tantsu juurde toonud ka oma järeltulijad

armas ja soe saal, veidi materiaalselt toetust (koolilt, vallalt, Harjumaa ja Eesti riigilt), on jagunud tunnus- tust ja tegutsemisjaksu,“ leiab Piret.

Kas trennile või esinemisele suunatud?

Selgeks õpitakse traditsioonilised folkloorseid tantsud, aga ei puudu ka uuemad autoritantsud ja Pireti enda seatud tantsud. Pireti hinnangul on eri vanusgruppidel motiivid tantsi-

mas käimiseks väga erinevad. Las- tel-noortel on põhiliseks seltskond ja kindlasti reisivõimalused, täiskas- vanuid kannustab ehk rohkem tren- nikoormuse saamine, eakamatel võimalus kodust välja saada. „Ma ei kujuta ette, kui palju või vähe nüüd keegi igapäevaselt neile rahvuslikele väärtustele mõtleb, mida rahvatants oma olemuselt kanda võiks. Sellised ülevad tunded-mõtted tekivad ehk pigem tantsupeol,“ mõtiskleb Piret.

Kogemustega tantsuõpetajana on Piret ka samas mõistnud, et mõ- nes vanuses pole tantsima sundida mõtet. „On vist päris normaalne, et teismelisele pole rahvatants just piisavalt atraktiivne ja „in“ ning tantsupartner kindlasti ka mitte see kõige kütkestavam,“ teab Piret. Tal on hea meel, et mitmed tee tantsu juurde tagasi leiavad, olgu siis vilist- lasrühmas Ääsmäel, tantsurühma- des Tallinnas, Tartus või mujal.

Juubeliüritus 28. aprillil

28. aprillil kogunevad asjaosalised Ääsmäe koolimajja tähistama 20. tegutsemisaastat. Üritus kannab pealkirja „Kui südames on tantsu- lust...“, toimub kontsert meenutus- tega, on fotonäitus, ei puudu üllatu- sed ja sünnipäevatorit. „Kahjuks on see küll kinnine üritus, sest kooli- saal lihtsalt pole kummist, lustime ja meenutame olnud omade ning mõ- nede kutsutud külalistega. Kui aga on soovi meid tantsimas näha, kut- suge esinema! Ja meiega üheskoos tantsima võib ka alati tulla. Selleks pole muud vaja kui veidi tahtmist ja pealchakkamist ehk vastuvõtlikku ja viljakat pinnast pisikule, mille me garanteerime!“ lubab Piret. □

PERSOON

Elu müstilise maiguga kodu- ratsionaalsest geomeetriast meelte teravdumiseni

Püramiidi koduks ehitanud Mari-Liis Tammi Kelder usub, et kui inimene ise on valmis ja vastuvõtlik, siis võib selles geomeetrisel kujundis viibimine tõepoolest aidata vaimse tasakaalu ja sisenemise valgustuse suunas kulgeda. Tema kunstnikuhingele on majas elatud aastad andnud inspiratsiooni ja ideid, aga uurimistööd püramiidi mõju kohta füüsilisele maailmale ei ole ta siiski väga oluliseks pidanud.

KV
KODUVALDKODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Paldiski maantee ääres võib mööduja uitav pilk näha välja peal ootamatut vormilahendust. Tavapäraste elamute vahel peidab end lakooniline püramiidikujuline hoone, klaasist majatipp tähistava poole püüdnud. See Hüüru külas paiknev kodu on kunstnikust perenaise Mari-Liis moodi mõnusalt boheemlaslik. Sein ääres rivis puidust ja kivist tahutud inimportreed, keset tuba troonimas toolid, mis näivad rohkem kunstiprojektid kui istmed, kõõki ilmestab lapsekäe joonistuste-maalidega kaetud tagasein ning piparmünditee jahtub otse loomulikult käsitsi vormitud savikruusides.

Ideede avatust soosiv vorm

Tegelikult elaks Mari-Liis heameelega ka võlvi all. Kunagi kooli kõrvalt Niguliste kirikus öövahina töötanud naine tundis end keskkonnas väga turvaliselt ja unistas, et sarnane lagi võiks olla ka tema tulevase kodu. Kuid kui oma kodu rajamise projekt möödunud sajandi üheksakümnendate lõpul realiseeruma hakkas, langes valik hoopis püramiidehitisele. „Loominguliste inimestena ei tahtnud me piirduda maja tüüpprojektiga. Tahtsime, et kodu oleks vaimsele ja loomingulisusele ka ehituslikult soosiv,“ kerib Mari-Liis toonased ajendid lagedale.

Juba tollal räägiti imelugusid, kuidas püramiid mõjutab füüsilist maailma: piim ei lähe hapuks, nürid žiletid muutuvad üleöö teravaks ning inimesed vabanevad aastaid kestnud tervisevaevadest. „Mind ei ole siiski väga huvitanud püramiidi mõju füüsilistele asjadele. Ma ei ole teinud siin katseid piimaga ega püüdnud ravida peavalu. Pigem on mind huvitanud just mõju mõtete ja ideede kujunemisele,“ mõtiskleb perenaine.

Pea kümme aastat elamiskogemust püramiidimajas on andnud naisele teadmise, et positiivse energia saamiseks peab ise olema valmis, keskendunud ja vastuvõtlik. „Sellist asja, et astud sisse ja oled otsekohe nagu elektrilöögist valgustunud, siin siiski ei ole,“ nendib Mari-Liis. Ometi mõõnab ta, et kui võtta aega ja näiteks suvise tähistava all püramiidi klaastipu all pikemalt viibida, siis muutuvad mõtted

ja tajud selgemaks. Naise arvates napib meil täna veel mõõteriistu ja teadmisi, kuidas püramiidi energiat välja täpselt mõõta, aga välistada, et esmapilgul hoomamatu energiatiline maailm olemas on, Mari-Liis ei sõanda. „Muidu ma ilmselt ju ei elakski sellises majas,“ naerab naine.

Ehituslikult nõudlik

Hüüru püramiidimaja ehitamisel on eeskujuna võetud Egiptuse Cheopsi püramiidist. Kasutatud on just samu proportsioone, kaldeid ja kõrgussuhteid. „Enne projekteerimist külastasime Gunnar Aarmat ning tema soovitusi ilmakaarte jälgimise osas, nõuandeid kallete ja seinte sileduse osas on selle maja ehitamisel arvesse võetud,“ ütleb Mari-Liis. Nõue, et püramiidimaja seinad peaks olema siledad, ilma eenduvate osadeta, tähendas seda, et maja uksest sai täiesti eraldi spetsiaalne disainilahendus. Eemalt hoonet vaadates ei leia sissepääsu üles, nii ühte on sulanud see seinaga. Avanedes tõuseb uks kaldseinast justkui kõigepealt õhku, võttes siis vertikaalse kuju ja maabub paar meetrit majaseinast eemal, moodustades avause tupa pääsemiseks.

□ Püramiidimajast selle müstilise positiivse energia saamiseks peab inimene ise olema keskendunud ja vastuvõtlik. „Sellist asja, et astud sisse ja oled otsekohe nagu elektrilöögist valgustunud, siin siiski ei ole,“ märgib maja perenaine.

Sajaruutmeetrisel aluspinnaga maja esimene korrus on avatud planeeringuga, sisesiinu avarust liigendamas pole, pigem kannavad seda rolli raamaturiulid. Algselt oli eluruumi osas avatud ka vannituba, nüüd on see õrnade ruloodega küll eraldatud. „Natuke privaatsust peab ka olema,“ muigab Mari-Liis. Teisele korrusele, otse püramiidi tipu alla saab ühel hetkel sisustada magamistoa, millelt viib otsetee ruumikale terrassile. Hetkel on ruum veel ehitusjärgus, kujunemisprotsess on veel käimas.

Kunstnik olemine kui sisemine sund

Püramiidi kõrvale on sisustatud

□ Jaanuaris Kastellaanimaja galeriis esitatud 42st triiksärgist kokku õmmeldud ja lae alla tõstetud installatsioon „Pily“ peegeldas autori Mari-Liis sõnul kesktahtlalt melanhooliat, kaamost ja suurt igatsust sõprade järele.

Hüüru püramiid- maja ehitamisel on eeskujuna võetud Egiptuse Cheopsi püramiidist

“

neid turustavad, Eestis pigem ei ole. Kunstnikul on endal võimalik pakkuda töid näitusele või siis rentida galeriiruumid ja korraldada oma tööde väljapanek. Mõni asi jõuab seda teed mööda ka müügitehinguni, aga pigem on see juhuslik ja mitte peamine sissetulekuallikas.

Sestap on temal endalgi n-ö päevatöö raamatupidajana ja toetuste ning stipendiumite koordinaatorina. Kaks nii erinevat asja, numbrid ja looming, kuidas need kokku kõlavad? „Olen lugenud Bachi loominguanalüüsi seal peituvatest matemaatilistest süsteemidest ja meloodiate ülesehituse algoritmidest.“ Mari Liis usub, et need kaks esmapilgul vastandlikku maailma ei

pruugigi nii erinevad olla. Mari-Liis tööd olid viimati väljas sel talvel toimunud kahel näitusel. Hobusepea galeriis sai näha tema ja maalikunstnik Ene Luige ühishäbitust teemal „Meie igapäevane matriarhaat“, mis käsitles emarolli ja naise juhtivat osa perekonna igapäevaelus. Kastellaanimaja galeriis koos Aigi Oravaga korraldatud näitusel „Talv“ pani Mari-Liis välja kaks meeleolukat installatsiooni, millest üks - „Pily“ - kujutas endast 42 triiksärgist kokku õmmeldud ja lae alla tõstetud ripplage. Selle all jalutaja võis teatud kindlasse kohta sattudes kuulda kahte autori poolt sisse loetud lauset: „Nii hea, et sa tulla said“, „Küll on kahju, et pead juba lahkuma“. „Soovisin kujutada kesktahtlalt melanhooliat, kaamost ja suurt igatsust sõprade järele,“ selgitab looja ise.

Kunst avalikku ruumi

Üsna palju maailmas kunstnikupilguga ringi vaadanuna usub Mari-Liis, et kunst rikastab oluliselt avalikku ruumi. „Arhitektuur võib olla ilus, aga reeglina on see eelkõige funktsionaalne. Kunstiobjekt muudab keskkonna personaalsemaks ja emotsionaalsemaks,“ leiab Mari-Liis. Ta toob näiteid Norrast, kus linnapildis pea iga sammul kunsti näeb – nii abstraktset kui figuraalset, uumat, vanemat. Ja vahvast projektist Pariisis, mille käigus ühe trammiliini peatustesse telliti skulptorite käest erinevaid teoseid. „Näiteks ühes peatuses paigaldati iste-pinkide alla heliseadmed, Christian Boltanski heliefektidele rajatud teos „Sosinad“ asetseb Montsouris' pargis ülikoolilinnaku lähedal. Armunud sosinad levivad Montsouris' pargi kümne pingi alla paigutatud kõlarite kaudu intiimse mänguna, pidades jalutajatega vaikset dialoogi,“ kirjeldab Mari-Liis maailmas läbi viidud uue kunsti projekte.

Kuigi ta mõõnab, et praegune aeg kunsti investeerimiseks ei ole just kõige parem, siis heameelega näeks ta emotsionaalseid kunstiteoseid ka oma koduvallas. „Lugesin Saue valla keskusesse suure kapsapea kuju püstitamise plaanist. Ma ei ole päris kindel, kas just kapsas on see kõige õigem, aga midagi võiks selles suunas ette võtta küll. Ehk võiks korraldada konkursi või ideede pakkumise, kus sauevallakaks saaks esitada oma mõtteid kohaliku maamärgi või iseloomuliku kujunähtuse osas,“ viskab kunstnik idee õhku. Tema ise osaleks sellisel konkursil küll. □

□ Firmaomanik Heikki Reitalu tutvustab külla tulnud vallavanemale uhkusega tippasemel treipinki.

VALLAETTEVÕTE

Investeering tipp tehnoloogiasse tagas pääsu Euroopa turule

Vatsla külas asuva kaarhalli sisemus peidab endas ligi 1,7 miljoni eurost masinaparki, mille soetamiseks firmaomanik Heikki Reitalu pani panga jaoks panti kogu oma maise vara. Kümne aasta tagune riskijulgus on tänaseks kuhjaga ära tasunud, töökoda huugab 24 tundi järjest ja ometi tuleb osadele tellijatele ikka ära öelda.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Firma Enemati edu võti on ultramoodne treimispink, mis on 56 erineva tööriista kasutamismõeldusega, annab pigem väikese tehase mõõdu välja. Automaattreipink on peenmetallitööstuse viimane sõna ja selliseid vähemalt Põhja-Euroopas Reitalu sõnul palju ei olegi. Mitu korda firma tollasest käibenumbrist suurema maksumusega treimiskeskus annab vanadele Vene pinkidele silmad mitmekordselt ette – jõudlus, täpsus, kvaliteet võimaldavad seadme alt välja võluda nöelapea mõõtu metallividinaid, mida kasutatakse peamiselt meditsiini- ja elektroonikatööstuses. Nii näiteks toodab Enemat haiglaseriaalidest tuttavaid imepisesi valgustusega kaameraid, mida inimese kehasse operatsioonide käigus sisse viiakse või mis on ehk meelde jäänud spioonifilmidest, kus juhtme otsas kaamerasilmlaurele saadetakse. Kokku on Enemati tootenimekirjas ligi 500 erinevat peenmehaanikadetaali.

Täiuslik Traub

Esimene treipink, millele Reitalu pilk 2004. aastal ühel messil peale jäi, oli Traub TNL 26. Kui mees oma ostuhuvi üles näitas, naersid nii müüjad kui Eestis tegutsevad pangad ta välja. Aga Reitalu oli kindel, et just see supermasin tagab edaspidi tema firma konkurentsivõime. Julgus olla natuke ajast ees ja oma eesmärgi nimel panti pandud maine vara on tõstnud tänaseks firma käibe kuuekordselt, lisandunud on veel kaks uut masinat ja neljas on sel kevadel saabumas.

Enam Reitalu pankadega finantseerimise saamiseks võitlema ei pea, usaldus on tegutsemisaastatega välja teenitud nii krediitiasutuste kui tellijate seas.

Traub toodab metallist ja plastikust pisdetaile, mille läbimõõt algab poolest millimeetrist. Aga tegemist on kallite vidinatega, nii näiteks võib tikutoositäis seda kõige pisemat detaili maksta paar tuhat eurot. Mis eesmärki kõik tooted teenivad, Reitalu päris täpselt teada ei pruugigi. Nimelt saab firma tellija käest lihtsalt joonised, mis siis masina arvuti- ja seadme sisestatakse ja vastav operatsioon programmeeritakse. „Ja siin tulevad juba mängu pingi taga seisva inimese oskused, olgu masin ise kui tahes kõva, kui teadmisi ei ole, siis võib samahästi vana Vene pingi taga seista,“ arwab Reitalu. Nii võib ühe detaili programmeerimisest ja tööriistavalikutest sõltuda, kas tegemiseks kulub kolm või kümme minutit, ja see on tuhandete ühikute puhul juba puhas raha.

Tehase treipinkide taga töötab hetkel 8 meest kolmes vahetuses, kes on Reitalu kõrval olnud kõik need aastad, sest selles valdkonnas häid uusi tegijaid tööturult võtta ei ole. Amet eeldab insenerimõtlemist, matemaatilist taipu, programmeerimise ja jooniste lugemise oskust, detailitäpsust ja kannatlikkust. „Kõik on ka siinsamas nullist välja õpetatud ja Saksamaal koolitatud,“ kinnitab Reitalu. Kui kellelgi sauevallakatest nüüd jäi tunne, et see võiks olla just see maailm, kus tema end koduselt tunneks, siis julgustab Reitalu ühendust võtma: „Häid töötajaid on alati vaja.“

Kvaliteet, tarnekindlus ja alles siis hind

Kõrge kvaliteet on selles äris esmatäh-

INFO

Ettevõtte: Enemat OÜ

Asukoht: Vatsla küla, Saue vald; www.enemat.ee

Töötajaid: 9 inimest, Saue valla elanikke kahjuks mitte ühtegi

Teenused: metallitöötlemisettevõtte, kelle põhitegevuseks erinevatest metallidest toodete valmistamine automaattreipinkidel vastavalt kliendi joonistele ja tellimustele

Investeering seadmetesse: ca 1,7 miljonit eurot

Ekspordi osakaal: 90% Saksamaa

tis. „Kui ma kolm korda näiteks praaki saadan, siis on leping läbi. Ma ei saa seda lihtsalt lubada,“ nendib peremees. Praegu on Enematil, kelle toodang 90% ulatuses ekspordiks läheb, 6-7 suuremat tellijat ning rohkemaks praegu jõudlust ei ole. Sest juba praegu on olemasolev masinapark töös 24/7, aga tööd oleks Reitalu hinnangul kordi rohkem. Nii kavatses mees sel kevadel veel ühe superseadme võtta ja olukorras, kus paljud Eesti ettevõtted pigem hingitsevad või uksi kinni panevad, mõtleb Reitalu hoopis laiendamise peale.

„Kui tellija tahab odavat, siis suundub ta Hiina turule nagunii, aga kui otsib kvaliteeti, siis pole hind enam määrav. Tuleb teha korralikku tööd ja siis on turgu Euroopas küll. Eesti ei pea olema ilmingimata odava toodangu allhanketegija. Kui on korralik masinapark ja professionaalsed inimesed, siis suudame väga edukalt ka kallimat toodangut müüa,“ on Reitalu kindel. □

SPORT

Sauevallakad Tartu maratonil – puhas rõõm ja pisut krabitamist

Kui palju täpselt sauevallakatest osalejaid 41. Tartu maratoni 6750 finišeerija hulgas oli, pole kahjuks teada. Aga kaks oli neid kindlasti.

22-aastane Laagri tüdruk Helina Maanso läbis 63 kilomeetrisel maratonidistantsil esmakordselt, lõpuajaga 5.58.03. Teadlikud ettevalmistavad suusatreeningud algasid tema jaoks oktoobrist, mil ta liitus Tartu suusaklubiga Suusahullud. „Treeningud on meil 2 korda nädalas, 1,5 tundi. Seega võib öelda, et maratoni eelne perioodil teinud ca 3-7 tundi nädalas läbimõeldult trenni professionaalsete treenerite käe all. Treeningud on meil väga arendavad ja seltskond ülimalt muhe ja motiveeriv. Samas, ettevõtmise tegi minu jaoks keerulisemaks see, et kui välja jätta sügisel rullsuusatreeningud, oli mul võimalik harjutada spetsiaalselt klassikalist suusatehnikat vaid kuu jooksul enne starti, mil ostsin esimesed klassika-suusad,“ kirjeldab Helina ettevalmistusprotsessi. Nädal enne starti läbis tüdruk ka Alutaguse maratoni 40 kilomeetrit, see andis väärtusliku kogemuse jõuvarude, tehnika ja riietuse valikuks.

Katkestamismõtteid ei toonud distantsi ükski osa, kuigi algust kuni Harimäeni hindab maratoonar mõnevõrra raskemaks. „Edasi läks sõit pigem tõusvas tempos ja meeleolus. Ka aeg osutus oodatust paremaks,“ kinnitab Helina.

Tütarlaps leiab, et Tartu maraton on suuresti vaid katkestamise asi ning hea motivaator treeningplaani seadmiseks. Piisava harjutamisega on maratoni läbimine tema sõnul vaid suur rõõm või võimalus eneseteostuseks. „Minulegi tundus see kõigest aasta tagasi ületamatu plaan,“ rõõmustab Helina võetud eesmärgi realiseerimise üle.

Teine harrastussportlase geenikomplektiga sauevallakas, kes 63 kilomeetrit võttis ajaga 5.40.36, oli 36-aastane Alliku küla mees Raido Ingerainen. Raido ostis jaanuaris suusad ja kuu ajaga jõudis teha 200 kilomeetri tuuris treeningut. Suusatamise juurde tõi mehe hoopis soov oma esimese klassi suusatundides käivat poega õpetada ja enastki natuke liigutada. „Loobusin suitsetamisest augustis, lisakilod olid kiired tulema ja eks see oligi põhjus, miks oli vaja ennast rohkem liigutada. Eriti just talvel, kui on jube mugav sooja kodus, telekapult käes, nii-öelda tugitoolisportiga tegeleda,“ põhjendab Raido.

Mees seadis endale eesmärgiks maraton lihtsalt lõpetada, aeg polnudki nii tähtis. Raido polnud oma senises elus maratoni isegi kunagi vaatamas käinud. „Ei kujutanud väga täpselt ettegi, milline mass rajale korraga lastakse. Rahvast oli ikka väga palju, alguses oli tükk tege, et suusatamisega saaks tegeleda, kuna rada oli suhteliselt umbes, palju oli kukkumisi ning ummikuid,“

meenutab mees. Alguses tuli rajal ennast kehtestada, et ei kukuks ise, et ei kukuks keegi ette. 36. kilomeetril saabus tallakramp. „Kohati oli valu selline, et peast käis läbi mõte, et nüüd katkestan. Inimene harjub aga kõigega, laskumisel varvastega erinevaid vigureid tehes sain krabitamist lahti,“ meenutab Raido ohtlikku momenti.

Tagasi vaadates hindab Raido oma esimese maratoni siiski superkogemuseks: „Kindlasti lähen ka järgmisel aastal, aga siis juba kindla ajasihiga ja ka eelneva ettevalmistusega.“

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

Saue valla Kultuurikeskuses, Laagris, Veskitammi 5

22.märts 2012 kl 19.00

Le Grand Bateau (BEL)

Ärkkikorruse laulud
Le Grand Bateau pardal on päikesepaisteline prantsuse ansambel, trümmides jazzi, rocki- ja latinagrünvõidest jähvatatud võitlusi ning purjedes värsked tuuled Euroopast – nii tuulake kevad Eestimaale.

Koosseis:
Yves Meerschaert - pianist, helilooja, arranjeerija,
produutsent; Klahvpillid
Aster Van Vaerenbergh - iluinstrumentalist, helilooja,
Thomas Noel - multinstrumentalist, helilooja,
fotoograaf, klahvpillid, kitarrid, vokaalid, etc.
Tom De Wul - löökriistad
Koen Kimppe - kontrabass

Piletid müügil Saue valla Kultuurikeskuses ja tulla naga enne kontserdi kohapeal.
Lisainfo ja broneerimine
tel 679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
Piletid hind: 12,00 € / 7,00 €
(online, tulenev pensionär, grupid alates 5 inimesest).

Kontsert toimub koostööd: **MUULMAMUUSIKA**

KOOLIVAHEAJA NOORTELAAGER

Lisainfo ja registreerimine: Saue valla Kultuurikeskuses
tel 679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
Osastustas: 1. päev 7,00 €, 2. päeva 10,00 €

20.03 ja 21.03
Saue valla Kultuurikeskuses
kell 15.00-18.00

20.03 - salvrätitehnikas ruumiline seinapilt

21.03 - paberipoolist ja kõrkjatest munapesade meisterdamine

23.03 ja 24.03
Saue valla Kultuurikeskuses
kell 12.00-14.00

ROSANNA MOE- JA STILISTUUDIO ootab meigi ja soengu koolitusele Eesti esimese erakosmeetika-kooli õppejõu Reet Valdeku juhendamisel.

23.03 - noorte soeng & look

24.03 - tänapäeva meik ja fotosess

24.03 - soengu ja make-up show kultuurikeskuses kell 14.00

Loovaid ideid taaskasutusmaterjali võimalustest munadepühade dekoratsioonide tegemisel.
Kunstituba & Kristina Tamm juhendamisel

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

SAUE VALLA NOORTEKOGU JA SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

korraldavad

20.03 ja 21.03 kell 12.00 - 18.00

PLAYSTATION 3 videomängude võistluse

2 vanusekategoriat:
9-12 a
13-17 a

4 videomängude kategooriat

Parimatele mängijatele auhindad

Lisainfo ja registreerimine Saue valla Kultuurikeskuses: tel 679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

SAUE VALLA KULTUURI JA ÜRITUSTE KALENDER

Aeg	Üritus	Toimumiskoht	Korraldaja	Kontaktid
17.02-15.04	Evald Piirisild näitus "Eesti-maa linnused"	Saue valla Kultuurikeskus	Saue valla Kultuurikeskus	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
08.03	"Naistepäeva Eri" Karaoke Laagri Pubis	Laagri Pubi kell 20.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi 634 5069
09.03	Lauluklubi	Saue valla Kultuurikeskus kell 18.00	Eakate seltsing AROONIA	Juta Klettenberg 508 3223
09.03	Baila-Baila rannapidu	Toimumiskoht üllatus, selgub pileti lunastamisel kell 21.00	Ääsmäe Külakogu	Jaanika Saat 566 86924
09.03	Ansambel WISMARI POISID	Hüüru Veski kell 21.00	Trahter Hüüru Veski	Hüüru Veski 569 11278
12-17.03	Noorte filminädal	Ääsmäe noortekeskus	Ääsmäe noortekeskus EXIT	Angela Jüristo 539 10157
13.03	Kinoklubi: Magnus Külas Mart Laisk	Vanamõisa Seltsimaja kell 19.00	Vanamõisa Seltsimaja	Ene Jürna 514 0761
15.03	Karaoke Laagri Pubis	Laagri Pubi kell 20.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi 634 5069
16.03	Laagri Emade Klubi	Saue valla Kultuurikeskus kell 11.00	MTÜ Kollane Pardike	Mare Vöting 566 02107
16.03	Karaoke Hüüru Veskis	Hüüru Veski kell 21.00	Trahter Hüüru veski	Hüüru Veski 569 11278
18.03	Lastehommik Kehra varju-teater "Vapper tinasõdur"	Vanamõisa Seltsimaja kell 12.00	Vanamõisa Seltsimaja	Ene Jürna 514 0761
20.03 & 21.03	Koolivaheaja noortelaager TAASKASUTUSE KÄSITÖÖ	Saue valla Kultuurikeskus kell 15.00-18.00	Saue valla Kultuurikeskus & Kunstituba	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
20.03 & 21.03	Koolivaheaja noortelaager PS3 videomängude VÕISTLUS	Saue valla Kultuurikeskus kell 12.00-18.00	Saue valla Kultuurikeskus, Sauevalla noortekubi	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
22.03	Karaoke Laagri Pubis	Laagri Pubi kell 20.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi 634 5069
22.03	Le Grand Bateau (BEL) kontsert	Saue valla Kultuurikeskus kell 19.00	Saue valla Kultuurikeskus & MUULMAMUUSIKA	Ingrid Novikova 534 65917 veskitammi@sauvald.ee
23.03 & 24.03	Koolivaheaja noortelaager: meigi- ja soengukoolitus	Saue valla Kultuurikeskus kell 12.00 - 14.00	Saue valla kultuurikeskus & Rosanna Moe - ja stiilistuudio	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
30.03	PRIMAVERA Ideeklubi kontsert	Saue valla Kultuurikeskus kell 19.00	Muusikastuudio Vikerkaar	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
30.03	Noorte Munadepüha	Ääsmäe noortekeskus EXIT	Ääsmäe noortekeskus EXIT	Angela Jüristo 539 10157
05.04	Ääsmäe Laululaste kevadkontsert	Ääsmäe Põhikool	Ääsmäe Põhikool	Piret Kunts 515 5097 kool@asmaepk.edu.ee
05.04	Karaoke Laagri Pubis	Laagri Pubi kell 20.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi 634 5069
06.04	JUTUTUBA külas Helgi Sallo	Hüüru mõis	Eakate selts Sügiskuld	Mai Endla 607 1330
08.04	Lihavõttepühade kontsert	Saue valla Kultuurikeskus kell 12.00	Laagri Kristlik Kogudus	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
12.04	Saue valla Laululaps	Ääsmäe Põhikool kell 16.00	Ääsmäe Põhikool	Piret Kunts 515 5097 kool@asmaepk.edu.ee
12.04	Karaoke Laagri Pubis	Laagri Pubi kell 20.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi 634 5069
14.04	Vokaalansamblite festival "Veskitammi Lauluratas"	Saue valla Kultuurikeskus kell 12.00	Saue valla Kultuurikeskus	Ingrid Novikova 53465917, veskitammi@sauvald.ee
16-21.04	SÜDAMENÄDAL	Saue vald	Saue Vallavalitsus	Mare Jallai 654 1136 mare.jallai@sauvald.ee
20.04	Laagri Emade Klubi	Saue valla Kultuurikeskus kell 11.00	MTÜ Kollane Pardike	Mare Vöting 566 02107
20.04	Ääsmäe noorte Moeshow	Ääsmäe noortekeskus	Ääsmäe noortekeskus EXIT	Angela Jüristo 539 10157
21.04	Laagri Taluturg	Saue valla Kultuurikeskus kell 10.00	Saue valla Kultuurikeskus	Ingrid Novikova 534 65917, veskitammi@sauvald.ee
21.04	Suur Jüriöö jooks Maidlas	Maidla Külaselts kell 17.00	MTÜ Maidla Külaselts	Ene Mitt 534 27155
21.04	Laagri ujulas AVATUD USTE PÄEV	Laagri ujula	LHSK	
22.04	Brasiilia pidu (lastele)	Saue valla Kultuurikeskus	Laagri Kristlik Kogudus	Ülle Kalvik 566 53521
25.04	JÜRIPÄEV	Pensionäride ühendus SÜGIS	Ääsmäe pensionäride ühendus SÜGIS	Olvi Suurkütt 672 0694
26.04	Karaoke Laagri Pubis	Laagri Pubi kell 20.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi 634 5069
27.04	Teatrietendus R.Raud "Keegi teine"	Saue valla Kultuurikeskus	Kohila harrastusteater H.H.H.	679 6765, info.veskitammi@sauvald.ee
28.04	"Ääsmäe rahvatants 20" (kutsetega)	Ääsmäe Põhikool	Ääsmäe Põhikool	Piret Kunts 515 5097 kool@asmaepk.edu.ee
30.04	Volbripäev	Ääsmäe noortekeskus	Ääsmäe noortekeskus EXIT	Angela Jüristo 539 10157

TULE ÖPPIMA JA LEIAD TÖÖ!

Kutsume SAUE valla töötuid (12 kuud töötü - ei pea olema registreeritud töötukassas) nõustamisele ja koolitustele. Pakume karjäärinõustamist, mille eesmärk on aidata inimesel jõuda äratundmisele, mida ta soovib teha, mida saavutada, milline eriala talle sobib. Lisaks on võimalus tulla psühholoogilisele nõustamisele või motivatsioonikoolitustele.

APRILLIS 2012 ALGAB TEENINDAJA - MÜÜJA KURSUS

Koolitus sisaldab teeninduse olemust, teenindussuhetlemist, eneseväljendusoskuse treeningut, teeninduskultuuri ja kliendisuhete arendamist, põhitõdesid müügist. Koolitus kestab 10 päeva ja sisaldab loenguid, arutelusid, rühmatöid ja videoharjutusi. Koolituse läbinud on valmis tööle suunduma teeninduse-müügi valdkonda. Koolitusele lisandub praktika teenindusvaldkonna ettevõttes kodu lähedal. Grupp koosneb maksimaalselt 15 inimesest ning palume soovijatel kiiresti registreeruda.

Palume soovijatel ühendust võtta Mare Jallai (Saue sotsiaalnounik) e-postil: mare.jallai@sauvald.ee; tel 654 1136 või Andra Perviga (projektijuht) e-postil: a.perv@hot.ee tel 569 49272

Tegemist on ESF projektiga nr 1.3.0102.11 - 0336 „Tegusalt tööturule Kiili, Saku ja Saue vallas”, mis sai toetuse Euroopa Liidu Sotsiaalfondilt. Projekti juhtpartneriks on Kiili Vallavalitsus ning koostööpartneriteks Saue ja Saku Vallavalitsused.

PROJEKTI RAAMES OTSIME ETTEVÕTJAID, KES SOOVIVAD RAKENDADA PRAKTIKALE KOOLITUSTEL OSALENUD INIMESI (21 tööpäeva tasume juhendamise kulud) PALUME KINDLASTI ÜHENDUST VÕTTA projektijuhi Andra Perv tel 56949272; a.perv@hot.ee

comarket

LAAGRI KESKUSES AVATAKSE 8. MÄRTSIL KELL 13.00 TULIUUS TOIDUPOOD

Tule ja osale avamispeol!

Poes ootavad Sind esitlused ja degusteerimised ning lai valik head ja paremat avamiskampaania hinnaga! Sul on võimalus osa võtta mängudest ja loosimistest. Tegus ja asjalik poodleja saab 10 eurose ostu sooritamisel tasuta Comarketi sooduskaardi!

Ootame kõiki Laagri Keskuses, Veskitammi tee 10.

Postimees

Jah, soovin tellida
ajalehe Postimees
3 kuuks vaid 15 € eest!

Pakkumine kehtib Eesti Vabariigi piires aadressidele, kus Postimees veel ei käi. Tellimus jõustub esimesel võimalusel pärast arve tasumist.

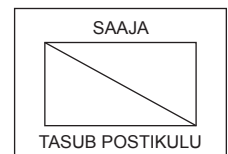
Nimi _____

Address _____

Kontakttelefon _____

E-post _____

soovin ka edaspidi Postimehe sooduspakkumisi

Luba nr 323

**MAKSTUD VASTUS
EESTI**

Postimees AS
Maakri 23A
10145 Tallinn

Ideaalne
algus päevale:
sina, tass head kohvi
ja värsked Postimees!

Telli Postimees tutvumishinnaga
ja saad kaasa kohvikruusi!

Vormista tellimus veebis www.postimees.ee/hommik/
või täida ja postita juuresolev kupong.

5 €/kuu
Telli kohe

